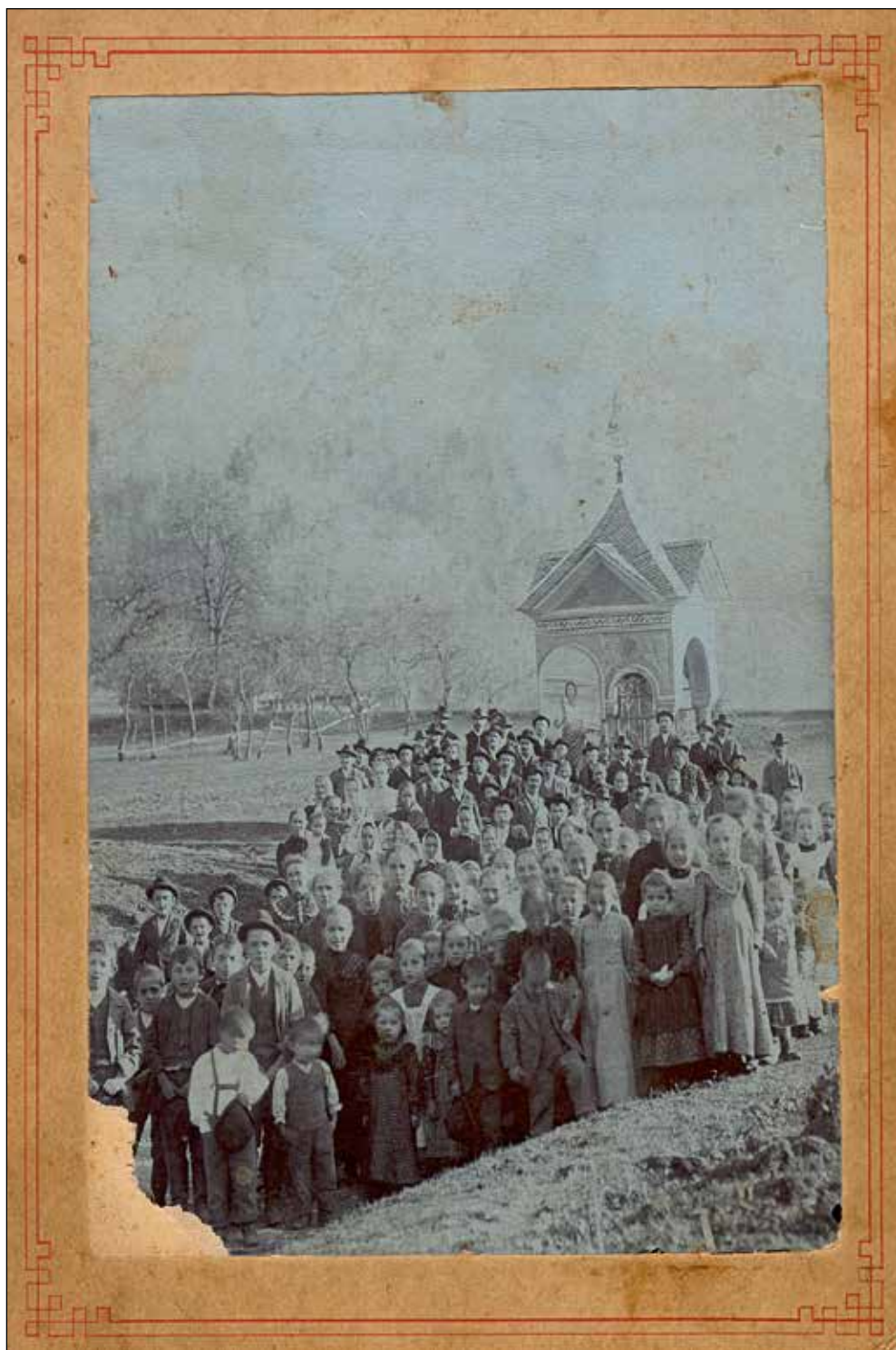

Marijino znamenje na Rudnu

Rafko Eržen

Vaško Marijino
znamenje na Rudnu.
Foto: Anton Sedej

Obnovljeno znamenje leta 1904, ko je dobilo sedanjo obliko. Foto: arhiv Rafka Eržena

V prelepo naravno okolje pred vasjo Rudno je postavljeno vaško znamenje, v katerem domuje Marija. K njej so se zaupno obračala srca vaščanov in naključnih mimoidočih v vseh mogočih stiskah in jo prosila za pomoč ter se ji tudi zahvaljevala. V času vojnih viher so se vaščani vedno zbrali ob znamenju in z molitvijo prosili Marijo, da bi jih obvarovala strahot vojne.

V Marijino varstvo pa sta se zagotovo zatekala in jo prosila za pomoč tudi vaščana, visoka cerkvena dostojanstvenika, superior misijonarjev Valentin Eržen (1851–1928) in prelat Jakob Šolar (1896–1968, umrl je malo pred tem, ko naj bi v Dražgošah daroval zlato mašo). Ob Marijinem znamenju se vedno ustavi pogrebni sprevod, kjer vaščani pokojnika z molitvijo pospremiijo v zadnje domovanje. Starost znamenja ni znana. Kot kamnito znamenje pa je vrisano v avstrijskem vojaškem zemljevidu, izdelanem v letih od 1763 do 1782. Po fotografiji, ki je bila narejena v maju leta 1904, sodeč je bilo znamenje takrat obnovljeno in je dobilo sedanjo obliko.

Znamenje iz knjižnice Vodnik po loškem ozemlju – Dražgoše iz leta 1982. Foto: arhiv Rafka Eržena

Ker pa je zob časa znamenje dodobra načel, so se vaščani Rudna v letu 2006 odločili za njegovo obnovo. Z zbranim denarjem in darovi vaščanov ter vloženim trudom in delom domačih mojstrov je znamenje zaživelo v vsej lepoti. Obnovo fresk in kipa Marije je naredila slikarka gospa Maša Bersan Mašuk. Umetno kovana ograja je delo kroparskih mojstrov. Za strokovno vodenje obnove je poskrbel arhitekt Jernej Hudolin.

Žal pa se v znamenju v prvotni obliki nista ohranila stebra iz zelenkastega peraciškega tufa. Ta je pogosto krasil tudi vaške domove. Najti ga je bilo v oknih Lušlove, Čemažarjeve in Brdarjeve hiše.

Naj mi bo dovoljeno, da ob tej priliki omenim tudi Prešnikovo znamenje. V njem je bil kip Srca Jezusovega, ki se je ohranil. Odtujena pa so bila prelepa umetno kovana krila železnih vrat.

Odstranjen je bil tudi križ ob mostu pri Novakovi žagi. Takratni čas pač ni bil naklonjen pomnikom vere. Kipec svetega Florjana v niši stebra v Žagarjevem kozolcu, Tabrovcov križ na Taboru, križ pod Drčarjevo hišo in kip Srca Jezusovega na Lovrihovi hiši povedo, da so tu živeli verni ljudje.

V neposredni bližini, v zavetju znamenja, stoji tudi spomenik padlim v drugi svetovni vojni.

Vrnimo se k našemu znamenju in Mariji. Po končani drugi svetovni vojni, ko so naši domovi ostali celi, so se vaščani v zahvalo za Marijino varstvo v času vojne zavezali z vsakoletnim romanjem k Mariji Pomagaj na Brezje. Zaobljuba, ki so jo vaščani naredili v letu 1943, je še živa, saj nam je Marijino varstvo vedno potrebno. Naši predniki so Mariji izrekli pristrčno zahvalo z besedami: "MARIJA, VEČNA TI BODI ZAHVALA IN SLAVA!"

Iz arhiva

Muzejskega društva Železniki

Češnjica, Lončarjeva in Čočeva hiša.